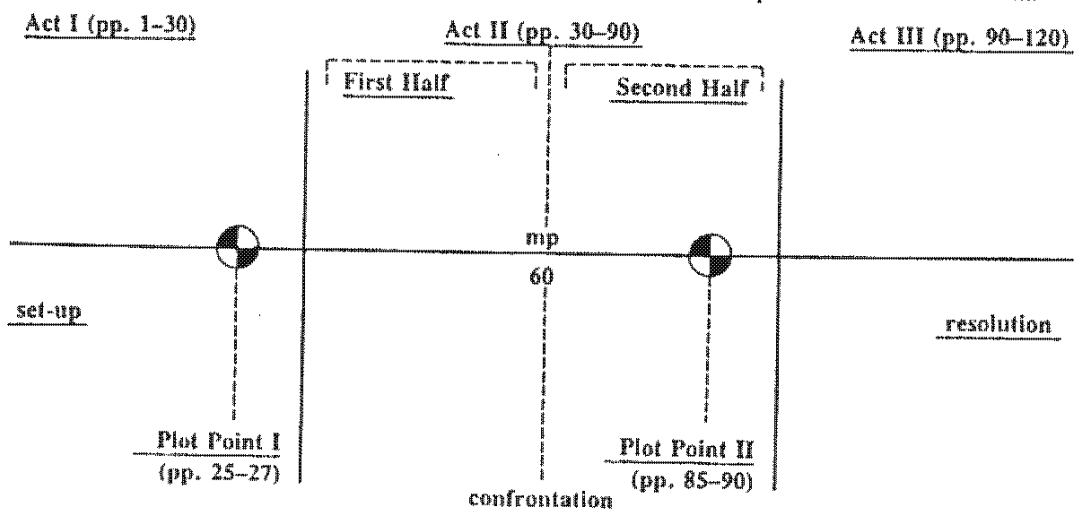

The Paradigm Structured

The Story: An American journalist, in Paris on a magazine assignment, meets a young French woman, a high-ranking and politically active member of the ministry of culture. They have an affair and fall in love. When he completes his assignment, he must return home, and as he boards the plane he swears he will return.

mp = a link in the chain of dramatic action; it connects the first half of Act II with the second half of Act II.

© 1980 Syd Field

I denne enkle model har Syd Field søgt at samkøre konfliktakse, dvs. progonist/antagonist og en berettermode. Og så simpel og banal modellen end synes - så fungerer den. Den kan bruges såvel ved tilrettelægning som ved en efter-analyse af manus.

Fields to bøger adskiller sig ikke meget fra hinanden. Skulle jeg anbefale en af dem, måtte det blive den sidste. Begge indeholder hans konstruktionsprincipper, men den sidste er tilrettelagt ud fra skriveprocessen og derfor bedre som konstruktionsredskab.

Udover denne meget kortfattede gengang af Fileds centrale pointe synes jeg, det er vigtigt at fremhæve hans approach til manus. For det første siger han, at man skal kunne nedskrive præmissen for historien på

max. 4 linier, og at man skal kunne nedskrive historien med de centrale karakterer på max. 4 A4-sider. Der er to grunde til dette. For det første at man for sig selv får klargjort den røde tråd i historien - hvad man vil - for det andet at man kan klare "pitching", et noget perverst amerikansk system, som går ud på, at man har 5 minutter med branchens producer til at præsentere sin historie.

USA er fyldt med muligheder. Nogle af dem består i at deltage i sessions med bl.a. Syd Field. Man kan også læse såvel hans som andres udgydelser om "correct script-writing". Prisen for disse sessions er på omkring 300\$. Sessions varierer fra 3 dage til 15 dage. Deltagerantallet fra 90 til 15. Syd Fields bøger koster ca. 15\$. Og dvs. i kroner ca. 200,- pr. bind.

Syd Field: Screenplay, Dell Trade, 1982, ca. 200 s., ca. kr. 200,- & Screenwriters Workbook, Dell Trade, 1984, ca. 200 s., ca. kr. 200,-.

Anmeldt af: Viggo Holm Jensen, Danmarks Radios Uddannelsescenter.

Jeg er blevet bedt om at give en anmeldelse af Syd Fields publicerede arbejder om manuskript-skrivning for film og TV. Men inden jeg går igang med det, vil jeg lige give et vue over nogle af de øvrige aktiviteter i denne sektor.

Der findes utallige bøger om manusarbejde for av-scenen. Næsten alle tager udgangspunkt i Lajos Egris klassiker om det dramaturgiske arbejde "The art of dramatic writing".

Nogle af de vigtigste punkter herfra er,

- etablering af en præmis for historien
- etablering af plot
- etablering af de centrale karakterer (protagonist/antagonist)
- etablering af konflikttyper (fremdrift)

Vi kan genfinde skemaet i mere udfoldet form hos den svenske dramaturg Ola Olsson. Og ved at overtage berettermoellen fra Karl Johan Seth får Olsson mere entydigt styr på sammenhængen imellem plot og fremdrift.

Ved DR's Uddannelsescenter har Ingolf Gabold og Knud Franck udviklet en AV-kommunikationssystematik, der som basis for præmissen arbejder med et aktant-system hentet fra Greimas/Propp og som ud over ide-indhold-form også definerer udtrykssiden. I DR er bestræbelserne på at systematisere dramaturgi/AV-kommunikation foreløbig kulmineret med udviklingen af en diskette til strukturering af program- og produktionsudvikling. Greimas på EDB - selvfølgelig.....

Også i USA kører der projekter, hvor man på computer søger at indlægge fortællertyper, men endnu ingen så nuancerede som ovenfor omtalte. Udgangspunktet for disse er også en klar skelnen imellem ide og konditioner, hvor DR-disketten søger at samkøre de to elementer.

Syd Field er pt. USA's mest efterspurgte forelæser hvad angår manuskriptskrivning. Foreløbig har han udgivet to bøger om emnet: Screenplay og Screenwriter's Workbook. En tredje er under udgivelse. Field skriver for filmfæret. Men mange af hans principper kan også overføres til TV. Vigtigst af alt er dog, at Field snakker fiktion eller bedre: Konstruktionsprincipper for fiktion. Det være sig serier, reklamer, spillefilm....

Som så mange andre undervisere i manusarbejde arbejder Field med treakter-konstruktionen: begyndelse-midt-slutning.

Udgangspunktet er spillefilmens 90 minutter, som han opdeler i

20 min. (act 1 - begyndelse - ca. 30 sider)
50 min. (act 2 - midt - ca. 60 sider)
20 min. (act 3 - slutning - ca. 30 sider)

Afgørende er at

- programmets storyline skal være tilstede i act 1
- programmets karakterer skal være dannet i act 1
- filmens konfrontationer skal være begyndt i act 1.

Imellem hvert act optræder et "plot point" - en hændelse eller episode, som blander sig i handlingen og får den til at køre i en anden retning end forventet. Grafisk har han opstillet et paradigme, der ser ud som følger: